

ด่วนที่สุด

ที่ อว (ปร) ๐๒๓๐/๒๕๖๔

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕
หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างอิง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๑๓๐ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อรายงานฯ ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง รายงาน
เสนอต่อคณะรัฐมนตรีกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาแล้วเห็นควรรับทราบรายงาน
เสนอต่อคณะรัฐมนตรีกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และข้อเสนอแนะ เรื่อง ขยะพลาสติกในทะเลไทย ตามที่
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอ ซึ่งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้สนับสนุน
งบประมาณในการวิจัยเกี่ยวกับประเด็นขยะพลาสติกในทะเล รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ กระบวนการ
วิธีการทดสอบวิเคราะห์ บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในลำดับต้น และมีหน่วยงานที่มีความพร้อมในการ
ให้การสนับสนุนบริการทดสอบหรือรับรองพลาสติก ผลิตภัณฑ์ย่อยสลายได้ทางชีวภาพตามมาตรฐานสากล
ที่ได้รับการยอมรับ ทั้งนี้ มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ๔ ข้อของรายงานฯ ดังกล่าว
ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำเนาถูกต้อง

๑/๕๕๓

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

โทร ๐ ๒๓๓๓ ๓๕๖๘

โทรสาร ๐ ๒๓๓๓ ๓๕๗๘

(นางสาวปัทมา เท่งโสภ)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

23 / 03 / 64

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑. รายงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน ข้อที่ ๗ คำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะ

๑.๑ ความครอบคลุมของข้อมูลที่น่าเสนอหรืออ้างอิง

รายงานฯ ได้ระบุสาเหตุของปัญหาขยะพลาสติกในทะเลไทยที่สำคัญ ๒ เรื่อง ได้แก่ ปัญหาการจัดการขยะพลาสติก และปัญหาการขาดจิตสำนึกของประชาชน และเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาขยะพลาสติกในทะเลไทย พร้อมทั้งระบุข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาขยะพลาสติกออกเป็น ๔ ข้อ นั้น จากข้อที่ ๕ ข้อเท็จจริงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่นำมาเป็นข้อมูลที่อ้างอิงเพื่อการให้คำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะในรายงานฯ เป็นข้อมูลพื้นฐานและมาตรการการแก้ปัญหาและการจัดการขยะจากผลิตภัณฑ์พลาสติกเพียง ๘ กลุ่ม เท่านั้น อ้างอิงจาก (ร่าง) Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ หน้าที่ ๕ วงจรการเกิดขยะพลาสติกของประเทศ จัดทำโดยกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยังไม่รวมผลิตภัณฑ์พลาสติกทั้งหมด จึงยังไม่สะท้อนสภาพปัญหาอย่างถูกต้องและครบถ้วน ในภาพรวมพลาสติกได้ถูกใช้งานไปได้อีกหลายประเภท อาทิ ภาชนะแบบคงทน สิ่งของเครื่องใช้ในบ้าน แผ่นป้ายโฆษณา วัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง ชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า ส่วนประกอบของยานยนต์ วัสดุและอุปกรณ์การเกษตร เป็นต้น ผลิตภัณฑ์พลาสติกเหล่านี้ท้ายที่สุดแล้วจะก่อให้เกิดปัญหาขยะพลาสติกในทะเลได้เช่นกัน หากขาดมาตรการที่เหมาะสมในการจัดการตลอดห่วงโซ่คุณค่า

นอกจากนี้ ข้อมูลบางส่วนที่นำไปสู่ข้อเสนอแนะของรายงานฯ เป็นข้อมูลที่ถูกเลือกมาเป็นส่วน ๆ ยังไม่สะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วน และไม่มีการระบุปีหรือที่มาของข้อมูลที่อ้างอิงถึง จึงไม่สามารถสอบกลับข้อมูลได้ และอีกประเด็นคือการยกตัวอย่างการดำเนินงานของต่างประเทศที่เกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติก เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของประเทศไทย ไม่ได้ระบุถึง โครงสร้างพื้นฐาน กฎหมาย และ/หรือ กลไกรองรับมาตรการที่กำหนดขึ้นของประเทศนั้น ๆ รวมทั้งไม่ได้พิจารณาความเป็นปัจจุบันของมาตรการ/เทคโนโลยีดังกล่าว รายละเอียดเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมาก หากจะมีการนำแนวทางการดำเนินงานเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทปัจจุบันของประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

๑. เพื่อให้ข้อเสนอแนะทั้ง ๔ ข้อของรายงานฯ สอดคล้องกับข้อมูลที่อ้างอิงควรพิจารณาจำกัดขอบเขตของผลิตภัณฑ์พลาสติกที่กล่าวถึงว่าเป็นผลิตภัณฑ์พลาสติกประเภทบรรจุภัณฑ์พลาสติก หรือพลาสติกกลุ่มใช้แล้วทิ้ง (Single-use plastics: SUP) เท่านั้น

๒. ควรพิจารณาเลือกหรือปรับมาตรการที่ได้จากการดำเนินงานในต่างประเทศให้สอดคล้องกับบริบทของไทย และศึกษาแนวทางที่มีการนำมาประยุกต์ใช้แพร่หลายในปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น การพัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการพัฒนาโมเดลธุรกิจ เพื่อผลักดันเศรษฐกิจไปสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน (circular economy) ในสหภาพยุโรป

๑.๒ ผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติก

รายงานฯ ได้กล่าวถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะพลาสติก ๔ หน่วยงาน ได้แก่ ๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒) กระทรวงอุตสาหกรรม ๓) กรมควบคุมมลพิษ ๔) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๕) กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ๖) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๗) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ๘) กรมประมง และ ๙) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หน่วยงานที่กล่าวมาข้างต้นเป็นหน่วยงานจากภาครัฐ ซึ่งอาจไม่ครอบคลุมถึงหน่วยงานอื่นที่มีความสำคัญ เช่น การทำงานของกลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติก สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ร่วมกับ

องค์กรธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (TBCSD) หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และหน่วยงานภาคประชาสังคม ภายใต้กลุ่ม Public Private Partnership for Sustainable Plastic and Waste Management (PPP Plastic) โดยมีเป้าหมายเพื่อลดปริมาณขยะพลาสติกในทะเลไทยบนพื้นฐานของการจัดการขยะอย่างยั่งยืนและเป็นระบบ ตามหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และหลักการ Reduce Reuse and Recycle: 3Rs

ข้อเสนอแนะ

พลาสติกเป็นวัสดุที่มีคุณค่าสูงต่อเศรษฐกิจและสังคม ช่วยยืดอายุสินค้าเกษตร ช่วยลดพลังงานการขนส่งสินค้า และช่วยปกป้องอาหารและยาจากเชื้อโรคและสิ่งแวดล้อมแล้ว นอกจากนี้พลาสติกยังเป็นวัสดุที่เกื้อหนุนอุตสาหกรรมอื่นเกือบทุกสาขา เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการระดับรากหญ้าสามารถผลิตและส่งออกสินค้า OTOP สู่ตลาดโลกได้ การจัดการปัญหาขยะพลาสติกภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน จึงไม่ควรพิจารณาเฉพาะการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ (End-of-pipe) แต่ควรพิจารณาพลาสติกในฐานะทรัพยากรที่ยังขาดการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม ทำให้ยังไม่สามารถหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น หน่วยงานที่ควรมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการพลาสติกภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน จึงควรครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางมาตรการเชิงรุก ที่สามารถมีบทบาท/หน้าที่ในการป้องกันการนำสินค้าที่หมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ได้ยาก หรือไม่สามารถหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ได้เข้าตลาด อาทิ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ด้วย

๒ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ๔ ข้อของรายงานฯ เรื่อง ขยะพลาสติกในทะเลไทย

๒.๑ ข้อเสนอแนะที่ ๑ เสนอให้มีการนำระบบมัดจำค่าขวดพลาสติกมาใช้

ควรระบุให้ชัดเจนว่า “ขวดพลาสติก” ที่จะนำระบบมัดจำมาใช้ ครอบคลุมขวดพลาสติกชนิดใดบ้าง เนื่องจากขวดพลาสติกมีหลายประเภททั้งแบบที่ใช้สัมผัสอาหารและไม่สัมผัสอาหาร นอกจากนี้ “ขวดพลาสติก” ที่มีการเก็บค่ามัดจำในต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นขวดเครื่องดื่ม ซึ่งในปัจจุบัน ขวดเครื่องดื่มที่ทำจากพลาสติกประเภทซินรูป (PET) มีอัตราการเก็บกลับคืนได้ (collection rate) และการรีไซเคิล (recycle rate) ในไทยค่อนข้างสูง (เกินกว่าร้อยละ ๘๐) ในขณะที่ขวดพลาสติกประเภทอื่นที่ประเทศไทยยังมีอัตราการเก็บคืนได้ และการรีไซเคิลค่อนข้างต่ำ (เช่น ขวดน้ำมัน ขวดแชมพู ขวดนม ขวดผงซักฟอก ฯลฯ) ซึ่งควรได้รับการแก้ไข

๒.๒ ข้อเสนอแนะที่ ๒ เสนอให้มีการส่งเสริม สนับสนุนการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และข้อเสนอแนะที่ ๓ เสนอให้มีการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินธุรกิจและการพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม ในรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยควรพิจารณาภาพรวมทั้งหมดแบบบูรณาการ ทั้งแนวทางการบริหารจัดการ การกำหนดมาตรฐาน กลไกการทำงาน เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีของประเทศไทย และยังคงเชื่อมโยงกับเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ และเพื่อให้ข้อเสนอแนะที่ ๒ และ ๓ บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม เห็นความหมายให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ซึ่งปัจจุบันเป็นหน่วยงานดูแล Bio-Circular-Green Economy ของประเทศ เป็นหน่วยงานร่วมบูรณาการและขับเคลื่อนการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม

๒.๓ ข้อเสนอแนะที่ ๔ เสนอให้มีการออกกฎหมายกำหนดให้ผู้ผลิตต้องรับผิดชอบในการรีไซเคิลบรรจุภัณฑ์ที่ตนผลิต และข้อเสนอแนะที่ ๕ เสนอให้มีการออกกฎหมายกำหนดให้ประชาชนในฐานะผู้ทำให้เกิดขยะมีหน้าที่ในการคัดแยกขยะ

เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว อย่างไรก็ตามควรพิจารณากำหนดกลไกและข้อปฏิบัติ การบังคับใช้กฎหมายที่ชัดเจนสำหรับผู้ผลิตและประชาชน นอกจากนี้การออกกฎหมายควรดำเนินการให้ ครอบคลุมทุกวัสดุอย่างเท่าเทียมกัน และต้องมีกลไกที่ชัดเจนและโปร่งใส เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการขยะ อย่างแท้จริง เนื่องจากผู้ผลิตสินค้าส่วนใหญ่ ไม่ได้เป็นผู้ผลิตบรรจุภัณฑ์เอง แต่เป็นผู้ใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อ บรรจุ ปกป้อง และส่งมอบสินค้าที่ตนผลิตไปสู่ผู้บริโภค ซึ่งเป็นผู้ซื้อสินค้า ในขณะที่ผู้ผลิตบรรจุภัณฑ์ มักไม่ได้เป็น ผู้วางตลาดตัวบรรจุภัณฑ์ไปสู่ผู้บริโภค การออกกฎหมายจึงไม่ควรจำกัดเฉพาะ “บรรจุภัณฑ์ที่ตนผลิต” และความ รับผิดชอบในการจัดการนี้ ไม่ควรถูกจำกัดให้เป็นการรีไซเคิลเท่านั้น

๒.๔ ข้อเสนอแนะที่ ๖ เสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาการดำเนินงานในการเก็บ ขน และกำจัดขยะให้เป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมทั่วถึงเขตพื้นที่รับผิดชอบของตน โดยเฉพาะ “ทางน้ำ” ในเขตพื้นที่

ควรพิจารณาเสนอต่อคณะอนุกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์เพื่อ พิจารณารายงานฯ มีการกล่าวถึงตัวอย่างการจัดการขยะของสหรัฐอเมริกา ถึงการแยกถังขยะตามประเภทขยะ และคิดราคาค่าเก็บขยะตามประเภทขยะและขนาดถัง ซึ่งตัวอย่างที่ยกมาเป็นการกล่าวถึงขยะทางบก ที่ไม่ สอดคล้องกับข้อเสนอแนะที่ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาการดำเนินงานในการเก็บ ขน และกำจัด ขยะให้ครอบคลุมถึงพื้นที่ทางน้ำ จึงเห็นควรให้มีการศึกษาเชื่อมโยงผลกระทบของขยะทางบกไปยังขยะทางน้ำ และในทะเลในบริบทของประเทศ และเสนอเรื่องให้คณะอนุกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะ อิเล็กทรอนิกส์ เป็นผู้พิจารณามาตรการเพิ่มเติม เพื่อครอบคลุมการจัดการเพื่อป้องกันไม่ให้ขยะบกรั่วไหล ไปสู่ทะเล

๒.๕ ข้อเสนอแนะที่ ๗ เสนอให้มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้าจาก ขยะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และปลอดภัยต่อชุมชนรอบข้าง

เห็นด้วยในหลักการและควรใช้เป็นทางเลือกสุดท้าย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของระบบเศรษฐกิจ หมุนเวียน (Circular Economy) ควรมีการควบคุมค่าวัสดุไว้ให้ได้ให้นานที่สุด และเมื่อสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ หมดอายุการใช้งาน ควรหมุนวนวัสดุนั้น ๆ ให้สามารถนำกลับมาใช้งานได้จำนวนรอบมากที่สุดและให้คุ้มค่ามากที่สุด การเผาขยะเพื่อนำพลังงานกลับคืนจึงควรเป็นทางเลือกสุดท้ายของการจัดการวัสดุ โดยประสิทธิภาพในการ ใช้งานวัสดุ และความเข้มข้นในการใช้วัสดุ (Material intensity) เป็นตัวชี้วัดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDG) ที่สำคัญรายการหนึ่งที่ทุกประเทศต้องรายงานต่อสหประชาชาติ การหมุนเวียนวัสดุกลับมาใช้งานได้มากขึ้น ช่วย ลดปริมาณการใช้วัสดุใหม่ เป็นแนวทางที่ทั่วโลกให้ความสนใจมากขึ้น ประเทศคู่ค้าสำคัญหลายประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สหภาพยุโรป กำลังพัฒนาข้อบังคับให้ต้องมีการนำวัสดุรีไซเคิลมาใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ (ข้อกำหนดสัดส่วนวัสดุรีไซเคิล) ข้อกำหนดเหล่านี้จะก่อให้เกิดความต้องการพลาสติกกรีไซเคิลที่มีคุณภาพจำนวนมาก และในอนาคตประเทศที่ไม่สามารถผลิตพลาสติกกรีไซเคิลคุณภาพสูงในประเทศได้ จะตกอยู่ในสภาพ เสี่ยงเปรียบในการแข่งขันได้

นอกจากนี้ ปัจจุบัน ยังมีความก้าวหน้าในเทคโนโลยีทางเลือกอื่น เช่น การรีไซเคิลสารเคมี หรือการนำพลาสติกที่เปื้อนมาก มาเป็นส่วนผสมในแอสฟัลต์คอนกรีตสำหรับงานทาง (รายละเอียดตามรายงานฯ หน้า ๑๓) เนื่องจากโรงไฟฟ้าพลังงานขยะที่ก่อมลพิษต่ำและได้มาตรฐานสากล ต้องใช้เงินลงทุนสูง และ จำเป็นต้องมีขยะคุณภาพสูงป้อนโรงงานในปริมาณที่มากพอ การมุ่งเน้น สนับสนุนให้เกิดโรงไฟฟ้าพลังงานขยะใน ปริมาณที่มากเกินไปจนความจำเป็น นอกจากจะเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ ที่ไม่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการลดการก่อ ขยะแล้ว ยังอาจมีปัญหามลพิษไม่เพียงพอทำให้ต้องแย่งขยะได้ ดังนั้น จึงเห็นควรพิจารณาสนับสนุนให้มี ศึกษาอย่างจริงจังเพื่อประเมินถึงสาเหตุ ข้อจำกัด และลักษณะของขยะพลาสติกที่ไม่สามารถนำกลับมาหมุนเวียน ใช้งานได้ (ที่จำเป็นต้องนำไปเผา) รวมถึงการคาดการณ์ปริมาณขยะพลาสติกประเภทนี้ เทียบกับ ปริมาณและ

มูลค่าทางเศรษฐกิจของขยะพลาสติกที่น่าจะสามารถหมุนเวียนไปใช้ประโยชน์อื่นได้ก่อน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ ไปใช้ประกอบการพิจารณาสนับสนุนการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานขยะตามที่เสนอ

๒.๖ ข้อเสนอแนะที่ ๘ เสนอให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดให้มีเรือเก็บขยะเพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานในจังหวัดชายฝั่งทะเล และส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีการเก็บขยะในน้ำเพื่อให้เรือเก็บขยะสามารถปฏิบัติงานได้ทั้งในแม่น้ำ ลำคลอง และทะเล อย่างมีประสิทธิภาพนั้น เห็นควรเสนอต่อคณะอนุกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพิจารณา